

фінансами, контроль за рухом майна. Головний бухгалтер також бере участь у вирішенні питань організаційно-виробничого спрямування (в якій кількості виготовляти продукцію, куди її постачати, яку ціну встановлювати) .

За сучасних умов раціональна організація обліку, його роль в управлінні господарською діяльністю, потребує впровадження нових методів управління та надання відповідних послуг. Під раціональною організацією бухгалтерського обліку можна розуміти систему заходів щодо забезпечення найбільш ефективного виконання облікової функції. Рівень управління економікою підприємств і об'єднань багато в чому залежить від раціональної організації бухгалтерського обліку. Це пояснюється тим, що бухгалтерський облік створює більшу частину інформації, яку використовує система управління. Цілісність управлінських рішень залежить від їх цілісності, обґрунтованості та надійності. Отже, чим раціональніше буде створено систему організації бухгалтерського обліку на підприємстві, тим якіснішою буде отримана інформація для усіх управлінських служб та підрозділів підприємства (аналізу, контролю, нагляду та планування) [3, с. 17].

Побудова процесу організації бухгалтерського обліку передбачає поділ організації на функції та обов'язки для кожного з учасників процесу. Погоджуючись з думкою професора Ф. Ф. Бутинця, вважаємо за доцільне етапи організації бухгалтерського обліку представляти синергією методичного, технічного та організаційного:

✓ методичний - передбачає вибір способів, конкретних елементів та прийомів, що є основою для таких методів обліку, як документування, рахунки (синтетичні та аналітичні), подвійний запис, бухгалтерський баланс і звітність, інвентаризація, оцінка (майна та зобов'язань), калькулювання;

✓ технічний - передбачає правильний вибір облікової форми (яка найбільш характеризуватиме галузь підприємства), способу обробки даних, встановлення порядку здійснення записів та їх занесення у звіти;

✓ організаційний - забезпечує організацію процесу управління в бухгалтерії, здійснює організацію роботи облікового апарату [4].

Отже, підсумовуючи зазначимо, що головний бухгалтер це майже фінансовий керівник, який координує діяльність підприємства за рахунок даних обліково-аналітичного забезпечення, керує майже всіма процесами на підприємстві, забезпечує економічний розвиток та перспективи подальшого піднесення.

Список використаних джерел:

1. О. Акименко, В. Сорокопуд, І. Тебенко Роль головного бухгалтера в управлінні підприємством / Бухгалтерський облік, оподаткування, аналіз і аудит : сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку : І Міжн.наук.-прак. конф. (м.Чернігів, 11 грудня 2015 р.): тези доповідей. – Чернігів : ЧНТУ, 2015. – С. 18-20.
2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996 [зі змін. та доп.]. URL: <https://docs.dtkr.ua/doc>.
3. Сльозко Т. М. Організація обліку : навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2008. 224 с.
4. Організація бухгалтерського обліку : навчальний посібник / за заг. ред. канд. екон. наук, проф. В. С. Леня. – Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2021. 664 с.

Кокоша С. В., здобувачка вищої освіти гр. ЗМОА-211
Науковий керівник - **Гнедіна К. В.**, к.е.н., доцент
Національний університет «Чернігівська політехніка»

ОСОБЛИВОСТІ ЕЛЕКТРОННОГО ОБЛІКУ ЛІСОПРОДУКЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА

Єдина державна система електронного обліку деревини створена на виконання Розпорядження КМУ від 16.09.2009 р. № 1090-р для зменшення та запобігання незаконних рубок, зведення до мінімуму тіньового ринку деревини. Для більш ефективної

роботи системи розроблена програма «Електронний облік деревини» (далі - ЕОД). Електронний облік деревини – це система, яка на всіх етапах лісозаготівельних робіт засобами автоматизації фіксує та передає інформацію руху деревини з конкретизацією покладного (штабельного) обліку, групи, класу, виду, об'єму для подальшого використання в управлінському та бухгалтерському обліку [1].

Основні завдання системи ЕОД полягають, перш за все, у наданні своєчасної та достовірної інформації про рух деревини (наприклад - продукція приймається безпосередньо у місцях виконання робіт в день заготівлі деревини), по друге – в проведенні моніторингу використання лісових ресурсів, а також підтвердженні заготівлі, походженні та реалізації, систематизації та узагальненні інформації у розрізі лісокористувачів.

Робота з ЕОД починається зі створення єдиного електронного реєстру лісорубних квитків, вони є бланками суворої звітності. Лісорубні квитки супроводжуються створенням дозвільних документів на рубку відповідно до документів лісовпорядкування, дані виписаних лісорубних квитків вносяться в базу ЕОД [2]. Роботу з ЕОД схематично зображено на рисунку 1.

ЕОД - це закрита програма, контроль за роботою програми, коригування документів (прибуткування, щоденники, переміщення деревини), виправлення помилок покладено на адміністратора єдиної державної системи ЕОД - ДП «Лісогосподарський Інноваційно - Аналітичний Центр» (Далі ДП «ЛІАЦ»), що затверджено постановою КМУ від 04.12.2019 р. № 1142.

Інформацією, яка наведена на сайті ДП «ЛІАЦ» [3], можуть скористатися відповідні контролюючі органи для перевірки та контролю легального походження та руху лісопродукції, а також користувачі сайту. До такої інформації належить:

- Сертифікат про походження деревини;
- Біржові торги;
- Закупівлі;
- Реєстр лісорубних квитків;
- Система електронного обліку деревини;
- Мобільні додатки;
- Автоматизована система «пожежі»;
- Веб-портал електронних оголошень;
- Карта розміщення об'єктів переробки деревини;
- Моніторинг внутрішнього споживання;
- GPS моніторинг лісових машин.

Отже, основними особливостями та перевагами роботи системи ЕОД є постійний онлайн-моніторинг та контроль використання деревини; проведення аналізу якості та обсягу на всіх етапах обігу; перехід на електронний документообіг, взаємозв'язок між системою ЕОД та бухгалтерськими програмами; підтвердження легальної заготівлі деревини, боротьба з її тіньовим обігом; підвищення ефективності управлінських рішень; застосування методів електронного контролю за рухом деревини від моменту заготівлі до вивезення за митний кордон України.

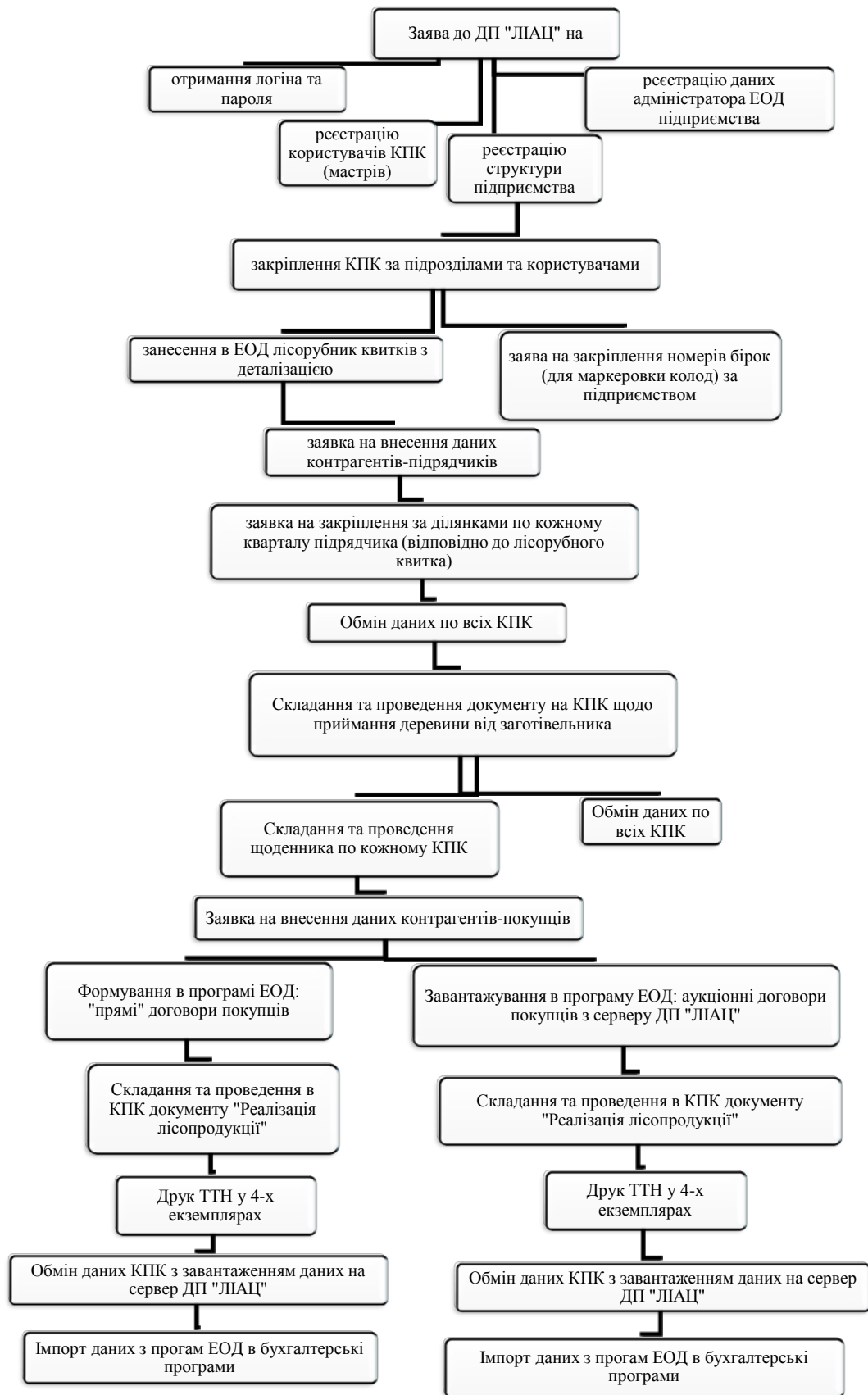

Рисунок 1. Схематичне представлення електронного обліку деревини*
 *Джерело: розроблено автором на основі даних [2,3]

Список використаних джерел

1. Електронний облік деревини. Офіційний сайт Державного підприємства «Мукачівське лісове господарство». URL: <https://mukachevolis.com.ua/informatsiya/elektronyj-oblik-derevyny/>
2. Інструкція з ведення електронного обліку деревини. Затв. Наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 27 вересня 2021 року № 621. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 13 жовтня 2021 р. за № 1343/36965. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1343-21#Text>
3. Офіційний сайт ДП «ЛІАЦ». URL: <https://www.ukrforest.com/eod>

Сергієнко С. С., здобувачка вищої освіти гр. ПУА-211
Науковий керівник - **Акименко О. Ю.**, д.е.н., доцент
Національний університет “Чернігівська політехніка”

ОПЛАТА ПРАЦІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Повномасштабна війна вплинула на всі сфери життєдіяльності в Україні, у тому числі й на бізнес і трудові відносини. Роботодавці зіштовхнулися з низкою проблем, пов'язаних із перенесенням робочих процесів та працівників у більш безпечні регіони країни або навіть за кордон. У гірших випадках організація чи підприємство може бути частково / повністю пошкоджене / знищене внаслідок військової агресії РФ.

З метою актуалізації трудового законодавства, Верховна Рада України 15.03.2022 р. ухвалила Закон України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» (24.03.2022 р. набув чинності), який визначає особливості трудових відносин працівників підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, виду діяльності та галузевої належності, а також осіб, які працюють за трудовим договором з фізичними особами на період дії воєнного стану [1]. Дана інновація передбачає нові умови укладання трудових договорів. У випадку непрацездатності за станом здоров'я, фактичної відсутності (які евакуювались в іншу місцевість, за кордон, місцезнаходження яких невідоме) роботодавець має право укладати договори з будь-якою категорією нових працівників на визначений строк.

Трапляється, що працівники установи, організації чи підприємств втрачають зв'язок із роботодавцем. Що робити в таких випадках? Відповідно до статті 21 Закону України “Про оплату праці” трудовим договором є угода між працівником і власником підприємства, установи, організації або уповноваженим ним органом чи фізичною особою, за якою працівник зобов'язується виконувати роботу, визначену цією угодою, а власник підприємства, установи, організації або уповноважений ним орган чи фізична особа зобов'язується виплачувати працівникові заробітну плату і забезпечувати умови праці, необхідні для виконання роботи, передбачені законодавством про працю, колективним договором і угодою сторін [2]. Враховуючи викладене, працівник не зобов'язаний виконувати свої обов'язки на роботі, якщо він не забезпечений належними умовами праці. Підприємство, розташоване у небезпечних районах бойових дій, несе загрозу для життя і здоров'я його робітників, тож останній має право звільнитися за власним бажанням у строк, зазначений у його заяві. У найгіршому випадку, коли неможливо зв'язатися з роботодавцем по причині смерті, необхідно звернутися до правоохоронних органів, які згідно із Цивільним Процесуальним Кодексом України можуть встановити факт припинення трудових відносин. [3]

Одним із основних завдань бухгалтера є нарахування заробітної плати, але трапляються випадки, коли з різних причин зробити це неможливо. Заробітна плата виплачується працівнику на умовах, визначених трудовим договором, саме роботодавець повинен вживати всіх можливих заходів для забезпечення реалізації права працівників на своєчасне отримання заробітної плати. Він звільняється від відповідальності за порушення зобов'язання щодо строків оплати праці, якщо доведе, що це порушення сталося внаслідок ведення бойових дій або дії інших обставин непереборної сили. Звільнення роботодавця від відповідальності за несвоєчасну оплату праці не звільняє його від обов'язку виплати заробітної плати. У разі неможливості своєчасної виплати заробітної плати внаслідок ведення бойових дій, строк